

การประเมินผลผลิตโครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด-5 ปี จ.เชียงใหม่ 2549

(Evaluation of the intelligence development Project for Child at 0 – 5 years, Chiang Mai Province, 2006)

ชูจิตต์ ญาณทักษะ	ส.ม.*	Chujit Yantaksa	M.P.H
ชูพงศ์ สังข์ผลิพันธ์	ส.ม.**	Choopong Sungkhapilun	M.P.H
ขนิษฐา เผ่าวงศา	พย.บ****	Kanitta Pauwangsa	B.Ns
กรรณิกา สมบัติวัฒนางกูร	พย.ม*****	Kanika Sombutwatanangkul	M.Ns
ดอกรัก พิทาคำ	พย.ม*****	Daunkluk Tipakum	M.Ns
เสาวลักษณ์ ยาสูวธรรม	พย.ม*****	Sauvaluk Yasuvan	M.Ns
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่		*Chiang Mai Provincial Health Office	
**ศูนย์สุขภาพจิตที่ 10		**Mental Health Center, 10	
***โรงพยาบาลดอยสะเก็ด		***Doi-Saket Hospital	
****โรงพยาบาลหางดง		****Hungdong Hospital	
*****โรงพยาบาลสันป่าตอง		*****Sanpatong Hospital	
*****โรงพยาบาลพร้าว		*****Praw Hospital	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาโดยการประเมินผลผลิตโครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด - 5 ปี จังหวัดเชียงใหม่ปี 2549 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ครู ก. ได้รับและการนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้ครู ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ครู ข. ได้รับ และนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้พ่อแม่/ผู้ปกครองเด็ก และความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่พ่อแม่/ผู้ปกครอง ได้รับ และนำไปใช้เลี้ยงดูเด็ก โดยศึกษาผ่านประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ อำเภอสันป่าตอง หางดง สันกำแพง ดอยสะเก็ด และพร้าว จำนวน 75 คน จากจำนวน 5 แห่ง โดยเป็นครู ก. โรงพยาบาลชุมชนแห่งละ 1 คน ครู ข. ครูโรงเรียนอนุบาล 1 คน/แห่ง และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 คน/แห่ง รวมจำนวน 10 คน ผู้ปกครองแห่งละ 12 คน รวมจำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก 1 ชุด แบบสอบถาม 2 ชุดโดยสัมภาษณ์เจาะลึกครู ก. และแบบสอบถามสำหรับครู ข.และผู้ปกครอง ข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความถูกต้องแล้ววิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยดังนี้

ครู ก. มีความเห็นที่ดีเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรมวิทยากร และนำไปใช้ในการถ่ายทอดความรู้ได้ดีโดยเห็นว่าสื่อเทคโนโลยีการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด - 5 ปี มีประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ได้ดีทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโครงการอื่นได้ และเห็นว่าเป็นโครงการที่ดี มีเป้าหมายชัดเจน จนเกิดความตื่นตัวเรื่องการเสริมสร้างไอคิวและอีคิวเด็กในบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ครู ข. มีความเห็นที่ดีเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรม และสามารถนำไปถ่ายทอดให้ผู้ปกครองได้ดีมาก ร้อยละ 100 และเห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์โดยเห็นพ้องว่าชุดเทคโนโลยีพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด - 5 ปีมีความเหมาะสมและเข้าใจได้ง่าย และเรื่องการนิเทศระดับจังหวัดมีความเหมาะสมเพียงพอ โดยเห็นว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาการเสริมสร้างไอคิวและอีคิวเด็ก

ผู้ปกครอง ร้อยละ 60 มีความเห็นที่ดีเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรมโดยสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสอนลูกหรือเด็กในปกครอง โดยร้อยละ 65-90 มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างไอคิวและอีคิวให้ลูกบ่อยครั้ง และสำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการสอนคู่มือเสริมสร้างไอคิวและอีคิวเด็กสำหรับพ่อแม่/ผู้ปกครอง ร้อยละ 68.3 เห็นว่าเหมาะสม และมองเห็นประโยชน์โครงการมากร้อยละ 80

คำสำคัญ: การพัฒนาสติปัญญาเด็กไทย การเสริมสร้างไอคิว อีคิวเด็ก

Abstract

This study concerned the evaluation of the intelligence development project for child at 0 – 5 years old, Chiang Mai Province, 2006. Its objectives were to explore the opinions of the three target groups, consisting of Teachers A, Teachers B, and the parents toward the knowledge and the experience that each of them had learned and transferred to another, or in the last case implemented to their children. The scope of study covered the areas of Amphur Sanpatong, Amphur Hangdong, Amphur Sankampaeng, Amphur Doisaket, and Amphur Prao. In each Amphur, the sample consisted of: one Teacher A, which was a teacher from respective community hospital; two Teachers B, which included a kindergarten teacher and another teacher from nursery; and six parents. All in all, the sample involved 5 Teachers A, 10 Teachers B, and 60 parents. The tools used in the study were in-depth interview for Teachers A and two questionnaires for Teachers B and the parents. The data was then verified and analyzed through descriptive statistics and content analysis.

The study found that Teachers A showed good opinion toward the knowledge and the experience of the training of trainers, and that their execution of the training was performed well. The media technology for the intelligence development for babies at 0 – 5 years old proved to be helpful for the task of dissemination of the knowledge and the experience as well as for the application of other projects. This is a good project with clear-cut objectives, and had developed the awareness about IQ and EQ development for the child among stakeholders of the subject. Teachers B showed good opinion toward the knowledge and the experience of the training of trainers, and that 100% of their execution of the training to the parents was very good. They saw the benefits of this project and agreed that the technology for the intelligence development for babies at 0 – 5 years old was very good, appropriate, and comprehensive. Most of the Teachers B agreed that supervision at the provincial level was appropriate, and agreed that the parents. understand the contents of the dissemination for knowledge and experience. The parents showed good opinion toward the knowledge and the experience of the training of trainers,

and could implement 60% of what they had learned in the care-taking of their children. Activities for IQ and EQ development were frequently arranged for their respective children at 65 -90%. 68.3% of the parents agreed that the technology for the intelligence development for babies at 0 – 5 years old was appropriate, while 80% of the parents agreed the benefits of this project was high.

Keywords: intelligence, IQ, EQ

บทนำ

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต การที่เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพนั้นเด็กจะต้องมีพัฒนาการที่สมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จึงมีความจำเป็นที่เด็กจะต้องได้รับการพัฒนาตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา และต่อเนื่องไปจนถึงวัยรุ่น โดยเฉพาะพัฒนาการด้านสติปัญญาและอารมณ์ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบันและอนาคต¹

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะกรมวิชาการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของเด็กที่จะเป็นอนาคตของชาติ จึงได้จัดทำแผนการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทย ทั้งไอคิวและอีคิว ตั้งแต่แรกเกิดถึงวัยรุ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาเด็กไทยให้มีความพร้อมที่จะเป็นประชากรที่มีคุณภาพต่อไป²

นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก จำเป็นที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทย และดำเนินการอย่างบูรณาการ โดยอาศัยความเชี่ยวชาญของแต่ละหน่วย งานเป็นหลักอีกด้วย และได้จัดทำโครงการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทย โดยในปีงบประมาณ 2548 ดำเนินการเตรียมความพร้อมของเครื่องมือ และเทคโนโลยีการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทย สำหรับพ่อแม่/ผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล ในปี 2549 ดำเนินโครงการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด – 5 ปี โดยการอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ครู/พี่เลี้ยงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาลมีความรู้

เจตคติและทักษะในการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทย พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดการเสริมสร้างไอคิวอีคิวเด็กแรกเกิด – 5 ปี เพื่อให้บุคลากรสาธารณสุขและบุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการสร้างความรู้ เจตคติ และทักษะในการพัฒนาไอคิวอีคิวเด็กแรกเกิด – 5 ปี แก่ครู/พี่เลี้ยงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู โรงเรียนอนุบาล และพ่อแม่/ผู้ปกครอง³

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดนำร่องในโครงการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด – 5 ปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องประเมินผลผลิตโครงการฯ เพื่อทราบปัจจัยแห่งความสำเร็จ และบันทึกบทเรียน การดำเนินโครงการอันเป็นประโยชน์ทางวิชาการ และการพัฒนาเด็กไทยจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ครู ก. ได้รับ และการนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้ครู ข. ในโครงการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด – 5 ปี
2. เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ครู ข. ได้รับ และการนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้พ่อแม่/ผู้ปกครองเด็ก ในโครงการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด – 5 ปี
3. เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่พ่อแม่/ผู้ปกครองได้รับ และการนำไปใช้ในการเลี้ยงดูเด็ก

นิยามศัพท์เฉพาะ

อำเภอনারং ได้แก่ อำเภอสันป่าตอง หางดง สันกำแพง คอยสะเก็ด และพร้าว

ครู ก. พยาบาลวิชาชีพที่รับผิดชอบงานสุขภาพจิตของโรงพยาบาลชุมชนสันป่าตอง หางดง สันกำแพง คอยสะเก็ด และพร้าว ได้เข้ารับการอบรมเป็นวิทยากร ครู ก. ตามหลักสูตรของกรมสุขภาพจิต

ครู ข. ครู โรงเรียนอนุบาล และพี่เลี้ยงศูนย์เด็กเล็กของอำเภอสันป่าตอง หางดง สันกำแพง คอยสะเก็ด และพร้าว ได้เข้ารับการอบรมเป็นครู ข. ตามหลักสูตรของกรมสุขภาพจิต ณ โรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่พร้อมกัน รวมทั้งใช้หลักสูตรเดียวกันในการเรียนการสอน และชุดเทคโนโลยีการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด-5 ปี

ผู้ปกครอง คือผู้ปกครองที่ได้รับการอบรมจากครู ข. ตามกระบวนการให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทย วัยแรกเกิด - 5 ปี

ชุดเทคโนโลยีการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด - 5 ปี ประกอบด้วย คู่มือ จำนวน 5 เล่มของกรมสุขภาพจิต ดังนี้

1. คู่มือเสริมสร้างไอคิวและอีคิวเด็ก สำหรับครู/พี่เลี้ยงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. คู่มือเสริมสร้างไอคิวและอีคิวเด็กสำหรับครูโรงเรียนอนุบาล
3. คู่มือเสริมสร้างไอคิวและอีคิวเด็กสำหรับพ่อแม่ / ผู้ปกครอง
4. คู่มือวิทยาการหลักสูตรการเสริมสร้างไอคิวและอีคิวเด็กวัยแรกเกิด - 5 ปี
5. คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างไอคิวและอีคิวเด็กสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล

ขอบข่ายของหลักสูตร

1. แผนการสอน เรื่อง ความสำคัญของการพัฒนาไอคิว อีคิว
2. แผนการสอน เรื่อง พัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก
3. แผนการสอน เรื่อง การบูรณาการส่งเสริมไอคิว อีคิว ในการเรียนการสอน
4. แผนการสอน เรื่อง ปัญหาเด็กแรกเกิด-5 ปีที่พบบ่อย และแนวทางแก้ไข
5. แผนการสอน เรื่อง แนวทางการทำงานกับผู้ปกครอง เพื่อเสริมสร้างไอคิว อีคิว เด็ก

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินผลผลิตโครงการพัฒนาศติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด-5 ปี ศูนย์สุขภาพจิตที่ 10 กรมสุขภาพจิต ตามยุทธศาสตร์การอบรม และถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้วยวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ที่ครู ก. ได้รับ และการนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้ครู ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ครู ข. ได้รับ และการนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้พ่อแม่ผู้ปกครองเด็ก และความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่พ่อแม่ผู้ปกครองได้รับ และนำไปใช้ในการเลี้ยงดูเด็ก

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง: ผ่านการอบรม และถ่ายทอดเทคโนโลยีตามยุทธศาสตร์โครงการพัฒนาศติปัญญาของกรมสุขภาพจิต

- ครู ก. ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพจิตของโรงพยาบาลคอยสะเก็ด จำนวน 5 คน จาก 5 อำเภอনারং -ครู ข. ศูนย์พัฒนาเด็กและโรงเรียนอนุบาลอำเภอละ 2 คน รวมครู ก. และครู ข. จำนวน 15 คน
- พ่อแม่ ผู้ปกครอง จำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และมีการตรวจสอบเนื้อหา อภิปรายจาก คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้สมบูรณ์ครบถ้วน ซึ่ง แบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ส่วน

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ ที่ครู ก. ได้รับ และนำไปใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้ ครู ข.
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ ที่ครู ข. ได้รับ และนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ ที่พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับ และการนำไปใช้ในการเลี้ยงดู เด็ก

การรวบรวมข้อมูล

1. ทีมนิเทศระดับจังหวัด สัมภาษณ์เจ้าเลี้ยครู ก. จำนวน 5 คน
2. ส่งแบบสอบถามให้ครู ข. จำนวน 10 คน
3. ส่งแบบสอบถามให้พ่อแม่ ผู้ปกครองจำนวน 60 คน

นำแบบสอบถามมาบรรณาการข้อมูล ได้เนื้อหา การสัมภาษณ์ และแบบสอบถามก่อนข้างสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบแล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่องการประเมินผลผลิต โครงการพัฒนา สติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด - 5 ปี จังหวัดเชียงใหม่ เสนอผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ ที่ครู ก. ได้รับและการนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้ครู ข.
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ ที่ครู ข. ได้รับ และการนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ และ ประสบการณ์ที่พ่อแม่ผู้ปกครองได้รับ และการนำไปใช้ในการเลี้ยงดูเด็ก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง

ครู ก. จำนวน 5 คน ทั้งหมดเป็นเพศหญิง การศึกษาระดับปริญญาตรี 2 คน ปริญญาโท 3 คน ทั้งหมดอายุระหว่าง 41 - 50 ปี

ครู ข. โรงเรียนอนุบาลจำนวน 5 คน เป็นเพศหญิง ทั้งหมด การศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด และครู / พี่เลี้ยงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5 คน เป็นเพศหญิงทั้งหมด การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา 2 คน ปวส./อนุปริญญา 2 คน และปริญญาตรี 1 คน อายุระหว่าง 21 - 30 ปี 1 คน 31 - 40 ปี 2 คน 41 - 50 ปี 6 คน และ ≥ 50 ปี 1 คน

พ่อแม่ผู้ปกครองจำนวน 60 คน เป็นเพศชาย 6 คน เป็นเพศหญิง 54 คน, อายุ 11 - 20 ปี 2 คน, 21 - 30 ปี 17 คน 31 - 40 ปี 32 คน, 41 - 50 ปี 8 คน 51 - 60 ปี 1 คน, การศึกษาไม่เคยเรียน 1 คน, ประถมศึกษา 13 คน มัธยมศึกษา 34 คน, ปวส./อนุปริญญา 9 คน ปริญญาตรี 3 คน อาชีพว่างงาน 2 คน, เกษตรกร 6 คน ค้าขาย 8 คน, รับจ้างทั่วไป 37 คน รับราชการ 3 คน, พนักงานรัฐวิสาหกิจ/บริษัทเอกชน 4 คน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของครู ก.

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ประสบการณ์ที่ครู ก. ได้รับ และการนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้ครู ข. ใน โครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด - 5 ปี พบว่า ครู ก. มีความคิดเห็นที่ดีต่อโครงการได้แก่ ทุกคนตอบวัตถุประสงค์ของการอบรม ถูกต้องครบถ้วน และชุดเทคโนโลยีการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด - 5 ปี

มีประโยชน์มากต่อการถ่ายทอดความรู้ และสะดวกมากในการใช้ มีเพียง 1 คน คือ ครู ก. อำเภอหางดงที่ระบุว่าไม่สะดวกเรื่องการแบ่งกลุ่มส่วนความรู้ที่ได้รับทุกคนเห็นว่าทำให้มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ได้ดีมาก

ประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติการถ่ายทอดความรู้เป็นครู ก. ทุกคนเห็นว่ามีประโยชน์มากที่ทำให้การถ่ายทอดความรู้ได้ดี และครู ก. 3 คน ได้นำความรู้ไปประยุกต์ในการดำเนินการ โครงการอื่นที่เกี่ยวข้อง

การนิเทศงานจากทีมระดับจังหวัด ครู ก. 3 คน เห็นว่าพอเพียง อีก 2 คน เห็นว่าควรมีระบบการนิเทศที่ชัดเจน คืออำเภอพร้าว และดอยสะเก็ด ครู ก. ทุกคนสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้ครู ข. ได้ดีมาก เพราะว่าได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการอบรม ให้ครู ข. และมีครู ก. บางคนเห็นว่าควรเพิ่มตารางการอบรมเป็น 5 วัน และครู ก. ทุกคนเห็นว่าครู ข. ได้รับความรู้และประสบการณ์จากครู ก. ได้ดีมาก โดยประเมินจากการสังเกตขณะการสอน แต่พบว่าพื้นฐานการศึกษาของครู ข. ที่ต่างกันในการรับความรู้ต่างกัน ปริญญาตรีหลักสูตร ปฐมวัย การรับความรู้ดีกว่าหลักสูตรอื่น

ข้อดีครู ก. ทุกคนเห็นว่าเป็นโครงการที่ดี มีเป้าหมายชัดเจนเกิดความตื่นตัวเรื่องการเสริมสร้างไอคิวและอีคิว ในบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสีย แบบประเมินความรู้ยาก และไม่ตรงกับเนื้อหาบางส่วนตามแผนการสอน และงบประมาณค่าตอบแทนที่สนับสนุนให้ครู ข. มีน้อย

ครู ก. ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน ในการดำเนินโครงการฯ มีแนวทางการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด - 5 ปี ในหน่วยงานของตน มีแนวคิดและต้องการจะขยายโครงการฯ ให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายได้บูรณาการโครงการฯ เข้ากับคลินิกต่างๆ ของโรงพยาบาล และส่งต่อในรายที่เกินขีดความสามารถของโรงพยาบาล และครู ก. ทุกคนมีการประชาสัมพันธ์โครงการฯ

ครู ก. ทุกคนมีแนวทางให้คำปรึกษา เมื่อครู ข. มีปัญหา และมี 2 แห่ง ได้จัดระบบการให้คำปรึกษาได้ดีคือมีการนิเทศและจัดทำแฟ้มคู่มือแนวทางการดำเนินงานไว้ที่หน่วยงานของครู ข. คืออำเภอพร้าว และอำเภอคอยสะเก็ด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของครู ข.

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ที่ครู ข. ได้รับ และการนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้พ่อแม่ผู้ปกครองในโครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด - 5 ปี พบว่าครู ข. ทุกคน ทราบวัตถุประสงค์ในการอบรมโครงการ ความรู้ที่ได้รับเพียงพอ มี 1 คน เห็นว่าเนื้อหาในการจัดกิจกรรมมีน้อย ควรเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ในคู่มือ ประสบการณ์ที่ได้รับเพียงพอ มี 1 คน เห็นว่า การฝึกปฏิบัติมีน้อย ควรมีการพัฒนานุเคราะห์ ครู ข. อย่างต่อเนื่อง

ครู ข. ทุกคนมีความสามารถในการนำความรู้และประสบการณ์ไปถ่ายทอดให้ผู้ปกครองได้ดีมาก มี 3 คน พบว่ามีปัญหาอุปสรรคเรื่อง พ่อแม่ ผู้ปกครองให้ความสนใจในการดูแลลูกน้อยควรหาแนวทางประสานผู้เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ครู และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขร่วมดูแลเป็นพิเศษ

ครู ข. ทุกคนเห็นว่าชุดพัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยเหมาะสม และมีความเข้าใจคู่มือเสริมสร้างไอคิว อีคิว สำหรับครู / พี่เลี้ยงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครู โรงเรียนอนุบาลมากที่สุดรองลงมาเป็นคู่มือสำหรับพ่อแม่/ผู้ปกครอง และคู่มือการจัดกิจกรรมสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ครู ข. ทุกคนได้ประสาน เชื่อมโยงเกี่ยวกับการเสริมสร้างไอคิวและอีคิวกับผู้ปกครอง โดยได้ดำเนินการอบรมให้ผู้ปกครอง และมี 2 โรงเรียน คือโรงเรียนอนุบาลสุมาลี อำเภอคอยสะเก็ด และโรงเรียนอนุบาลบ้านสันกำแพง มีการประสานกับผู้ปกครองผ่านสมุดประจำตัวนักเรียน และข่าวสารประจำเดือนจากครูถึงบ้าน

ครู ข. ส่วนใหญ่เห็นว่ากรณีพิเศษโครงการฯ จากระดับจังหวัดมี 1 คน อยากให้มีการนิเทศบ่อยขึ้น ส่วนใหญ่เห็นว่าได้นำความรู้และประสบการณ์ไปถ่ายทอดให้กับพ่อแม่ผู้ปกครองได้ดี มี 1 คนเห็นว่าพ่อแม่ผู้ปกครองมีความรู้ด้านเสริมสร้างไอคิวและโอคิว ยังมีความเข้าใจน้อย และไม่มีเวลาเข้ารับการอบรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันหารูปแบบในการให้ความรู้กับพ่อแม่ผู้ปกครอง และพ่อแม่ผู้ปกครอง มีความเข้าใจในการได้รับการถ่ายทอดจากครู ข.

ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

ข้อดี ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสริมสร้างไอคิว และโอคิวเด็ก และทำให้ครู ข. มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาไอคิวและโอคิว และครู ข. ไม่ระบุข้อเสียของโครงการ

ครู ข. ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินโครงการ ในการอบรมผู้ปกครองตามกระบวนการให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทย และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสิรินธร เขียนโครงการฯ เสนอองค์กรบริหารส่วนตำบล และทุกคนมีแนวทางการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทย โดยจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างไอคิว โอคิว

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่พ่อแม่ผู้ปกครองได้รับ และการนำไปใช้ในการถ่ายทอดในการเลี้ยงดูเด็กในโครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด - 5 ปี พบว่า ความเข้าใจวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 50 - 80 การถ่ายทอดความรู้ของครู ข. ที่ให้ผู้ปกครองอยู่ในระดับมากเท่ากัน ร้อยละ 70 และ สื่อการสอนที่ครู ข. ใช้ในการสอนผู้ปกครอง เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 68.3 ผู้ปกครองมีความเข้าใจในเนื้อหาคู่มืออยู่ในระดับมากเพียงร้อยละ 50 ความรู้ที่ได้รับจากครู ข. นำไปสอนลูกหรือเด็กในปกครองอยู่ในระดับมากเพียง ร้อยละ 60 และ

มีการทำกิจกรรมเสริมสร้างไอคิว โอคิว เด็กบ่อยมากช่วงร้อยละ 65 - 90 และเห็นว่ามีประโยชน์ต่อผู้ปกครอง และครอบครัวระดับมาก ร้อยละ 80

ความคิดเห็นอื่นๆ ผู้ปกครองทุกคนต้องการอบรมฟื้นฟูความรู้อย่างต่อเนื่องคือ ร้อยละ 100 ส่วนใหญ่ผู้ปกครองเห็นว่าเด็กจะเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขเป็นหน้าที่ของพ่อแม่และครู ร้อยละ 91.6 ส่วนใหญ่ผู้ปกครองเห็นว่านมแม่มีประโยชน์ คือมีอาหารครบถ้วนทำให้ร่างกายแข็งแรง มีภูมิคุ้มกันโรค ร้อยละ 86.6 เมื่อบุตรมีปัญหาซับซ้อนเกี่ยวกับการพัฒนาสติปัญญา ส่วนใหญ่จะปรึกษาครูและหมอ

อภิปรายผล

ครู ก. มีความคิดเห็นที่ดีเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรม เป็นวิทยากร และนำไปใช้ในการถ่ายทอดความรู้ได้ดีโดยอธิบายได้ว่าเนื่องจากครู ก. ได้รับการอบรมเป็นวิทยากรหลักจากกรมสุขภาพจิต และมีพื้นฐานความรู้ดี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 60 (3 คน) และปริญญาตรีร้อยละ 40 (2 คน) และทุกคนเป็นผู้รับผิดชอบงานสุขภาพจิตของโรงพยาบาล ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ในการถ่ายทอดได้ดี ซึ่งอธิบายได้ว่ากระบวนการ จัดการอบรมเพื่อพัฒนาคนให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานให้มากที่สุดโดยมีเป้าหมายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถกระทำ หรือปฏิบัติในสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการอบรมโครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทย ซึ่งเป็นการอบรมเฉพาะเรื่องเฉพาะวิชาเพื่อเสริมงานหลักให้ได้ผลดียิ่งขึ้น และวิธีการอบรมเป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมด้วยการเสริมพลังให้มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ เลือกตัดสินใจเองได้ คือการทำให้รู้ เข้าใจ ใคร่ครวญ ลงวิเคราะห์ ซึ่งผู้ผ่านการเรียนรู้เกิดทักษะ นอกจากนี้ยังใช้วิธีการเรียนรู้การแก้ปัญหา โดยมีใบงานให้ผู้เข้ารับการอบรม ยกประเด็นสำคัญและประเด็นคำถามมาให้คิด

รวมทั้งกระตุ้นให้สะท้อนความคิดโต้แย้งและวิจารณ์ เพื่อวิเคราะห์ทำให้เกิดความเข้าใจ และเกิดความคิดรวมยอด นำไปสู่การตัดสินใจประยุกต์ใช้เอง² นอกจากนี้การฝึกอบรมครู ก. ที่ใช้สื่อจากกรมสุขภาพจิตซึ่งครู ก. เห็นว่าสื่อเทคโนโลยีการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทย วัยแรกเกิด- 5 ปี มีประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติทำให้สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี และนำความรู้ไปประยุกต์ในโครงการอื่น และครู ก. เห็นว่าโครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด- 5 ปี เป็นโครงการที่ดีมีเป้าหมายชัดเจน จนเกิดความตื่นตัวเรื่องการเสริมสร้างไอคิว และอีคิวในบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะกรมวิชาการได้ตระหนักถึงความสำคัญของเด็ก ที่จะเป็อนาคตของประเทศ จึงจัดทำโครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2548 ดำเนินการเตรียมความพร้อมของเครื่องมือ และเทคโนโลยีการพัฒนาเด็กไทยสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ครู/พี่เลี้ยงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูโรงเรียนอนุบาลมีความรู้ เจตคติ และทักษะในการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยพร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดและเป็นที่ปรึกษาแก่พ่อแม่/ผู้ปกครอง คณะทำงาน ปีงบประมาณ 2549 จัดทำโครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทย โดยอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยการเสริมสร้าง ไอคิว อีคิว เด็กแรกเกิด- 5 ปีขึ้น เพื่อให้บุคลากรสาธารณสุข และบุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ เจตคติ และทักษะในการพัฒนาไอคิว อีคิว เด็กแรกเกิด- 5 ปี แก่ครู/พี่เลี้ยงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล และพ่อแม่ / ผู้ปกครอง³ ครู ข. มีความคิดเห็นที่ดีเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรม และการถ่ายทอดของครู ก. และนำไปใช้ในการถ่ายทอดให้พ่อแม่ / ผู้ปกครองได้ดี เนื่องจากครู ข. มีประสบการณ์และทำงานรับผิดชอบในการดูแลเด็กมีความรู้พื้นฐาน ครูโรงเรียน

อนุบาลจบปริญญาตรี ร้อยละ 100 (5 คน) ครูพี่เลี้ยงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จบ ปวส./อนุปริญญา และปริญญาตรี ร้อยละ 60 (3 คน) จึงรับการถ่ายทอดความรู้ได้ดี และหลักสูตรในการอบรมครู ข. ใช้เวลา 2 วันประสบการณ์ที่ได้รับมีเรื่องความสำคัญของการพัฒนาไอคิว อีคิว พัฒนาการและการเรียนรู้การบูรณาการเสริมสร้างไอคิว อีคิวในการเรียนการสอน ปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ของเด็ก และแนวทางแก้ไข แนวทางการทำงานกับผู้ปกครอง เพื่อเสริมสร้างไอคิว อีคิว เด็ก และฝึกปฏิบัติจัดกิจกรรมกับผู้ปกครอง และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยมีองค์ประกอบจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบกลุ่มให้มีความคิดรวบยอด สะท้อนความคิด อภิปราย และประยุกต์แนวคิด เพื่อจัดประสบการณ์แล้วยังมีสื่อเทคโนโลยีการพัฒนาสติปัญญาของกรมสุขภาพจิตเป็นคู่มือ และแนวทางให้ครู ข. ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ปกครอง ซึ่งครู ข. ทุกคนเห็นว่าสื่อดังกล่าวเหมาะสม และครู ข. มีความเข้าใจในสื่อ นั้นดีมาก สอดคล้องกับผลการนิเทศระดับจังหวัดพบว่า ครู ข. มีกิจกรรมภายในหน่วยงาน โดยมีกิจกรรมการพัฒนาสติปัญญาเด็กวัยแรกเกิด- 5 ปี มีกระบวนการให้ความรู้ ผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด- 5 ปี มีกระบวนการทำความเข้าใจกับทีมงานเกี่ยวกับการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยวัยแรกเกิด- 5 ปี มีเครือข่ายช่วยเหลือในรายที่ยังขาดข้อ ขาด รวมทั้งระบบส่งต่อ (ศูนย์สุขภาพจิตเขต 10 และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่, 2549:1-5)

นอกจากนี้ครู ข. ทุกคนเห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์ และทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสริมสร้างไอคิว อีคิวเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา⁴ ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ครูอนุบาลเห็นด้วยระดับมากและมากที่สุด ในการจัดกิจกรรมให้เด็กฝึกควบคุมความรู้สึกนึกคิดด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมความร่าเริงแจ่มใส ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

มีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น ด้านการปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ ด้านการรู้จักการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นที่ดีเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรม และการถ่ายทอดจากครู ข. โดยสามารถนำความรู้ที่ได้ไปสอนลูกหรือเด็กในปกครองอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 60 มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างไอคิว และอีคิวเด็กบ่อยมาก ร้อยละ 65 - 90 สอดคล้องเนื่องจากหลักสูตรการถ่ายทอดความรู้ ครู ก. ครู ข. และครู ข. ผู้ปกครอง มีความสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้กระบวนการอบรมต้องการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และมีบทบาทในการเสริมสร้างไอคิว อีคิวอย่างมีประสิทธิภาพ และจากการสังเกตของครู ก. พบว่าครู ข. สามารถถ่ายทอดความรู้ในการจัดการอบรมให้ผู้ปกครองได้ดี และมีคู่มือเสริมสร้างไอคิวและอีคิวเด็กสำหรับพ่อแม่/ผู้ปกครองไว้เป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดู และผู้ปกครองมีความเห็นว่าสื่อการสอนที่ครู ข. ใช้ในการสอนเหมาะสมมากอยู่ในระดับร้อยละ 68.3 และมีความเข้าใจเนื้อหาจากคู่มือที่ได้รับแจกมากอยู่ในระดับร้อยละ 50 และเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเสริมสร้างไอคิว อีคิว จะปรึกษาครูและบุคลากรทางสาธารณสุข และผู้ปกครองมองเห็นประโยชน์ของโครงการระดับมากร้อยละ 80

ทั้งนี้อธิบายได้ว่าผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู และพัฒนาการของเด็กทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก บิดา มารดา มีบทบาทสำคัญในการที่จะเลือกใช้วิธีการอบรมสั่งสอน แนะนำเพื่อที่จะส่งเสริม และสนองความต้องการของเด็กทุกด้าน วิธีการต่างๆ ที่บิดา มารดาใช้นั้นจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาเสริมสร้างไอคิว อีคิว ของเด็กด้วย เมื่อเข้าใจถึงพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กที่จะช่วยให้สามารถจัดประสบการณ์สิ่งแวดล้อมให้แก่เด็กได้ดี และสุขศรี บุรณะกนิษฐ ได้เสนอหลักการเลี้ยงดูบุตรไว้ดังนี้

1. ให้ความรัก ความอบอุ่น และความสุขอย่างเต็มที่ ตอบสนองเด็กในทุกๆ สิ่งเอาใจใส่ดูแลให้ได้กินอิ่ม นอนหลับ ร่างกายสะอาด ได้รับอากาศบริสุทธิ์และแสงแดดที่พอเหมาะได้ ขยับถ่ายเป็นเวลา ได้ยิ้มซุกอครัด สัมผัสกันเมื่อเด็กต้องการ

2. การพัฒนาเด็กตามวัย

3. ส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามวัย

4. พัฒนาลักษณะนิสัยด้วยการฝึกระเบียบวินัย

โดยให้ความเข้าใจในตัวเด็ก พยายามเข้าใจในตัวเด็ก พยายามเข้าใจเหตุผลของเขา และทำให้เขายอมรับกติกาที่กำหนดขึ้น เช่น อาบน้ำ เป็นเวลาทุกวัน

5. ให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว กิจกรรมที่เด็กสามารถร่วมกับสมาชิกในครอบครัว ปฏิบัติร่วมกันมีหลายอย่างเช่น การทำบุญ ทำความสะอาดบ้าน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. วิธีการจัดการอบรมที่ครู ข. อบรมผู้ปกครอง ไม่ควรแบ่งกลุ่มทันที ควรให้เรียนรวมในกลุ่มใหญ่ก่อน

2. ควรมีระบบการนิเทศที่ชัดเจนทุกระดับ นิเทศครู ก. ถ่ายทอดให้ครู ข. ครู ข. นิเทศควรติดตามเยี่ยมผู้ปกครองที่บ้าน และจัดการนิเทศจากระดับจังหวัดในแต่ละพื้นที่ให้เหมาะสม

3. การฟื้นฟูความรู้ควรทำทุกระดับทั้งครู ก. ครู ข. ผู้ปกครองทุกระดับ เพื่อเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยังขึ้น โดยเฉพาะผู้ปกครองบางส่วนยังมีความชำนาญในการพัฒนาไอคิว อีคิวอยู่ในระดับปานกลาง

4. ควรเพิ่มเวลาฝึกปฏิบัติของครู ข. จาก 2 วัน เป็น 5 วัน และทุกคนควรได้รับการฝึกปฏิบัติ

5. ควรพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครอง ที่พบว่าความเข้าใจในคู่มือยังอยู่ในระดับปานกลาง

6. กิจกรรมเสริมสร้างไอคิว และอีคิวเด็ก ที่ควรเน้นให้ทำมากขึ้น คือการเล่านิทาน และการนอนแต่หัวค่ำ ตั้งแต่เช้า

7. โครงการนี้ประสบความสำเร็จควรจะขยายผลให้ครอบคลุมพื้นที่กลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

8. แบบประเมินก่อนและหลังการอบรมครู ข. และผู้ปกครองควรปรับปรุงเนื่องจากไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

9. ควรมีการพัฒนาศักยภาพครูที่เลี้ยง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ โรงเรียนอนุบาลอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการให้คำปรึกษากับผู้ปกครอง

10. ควรมีการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่การพัฒนาในศูนย์สุขภาพชุมชน/สถานีอนามัย เพื่อรองรับการให้คำปรึกษา ด้านการส่งเสริมไอคิว อีคิว

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยผลผลิตไอคิว อีคิว เด็กที่ผู้ปกครองได้รับการอบรมว่าอยู่ในระดับไหน

2. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพของผู้ปกครองในการเลี้ยงดูบุตรเกี่ยวกับพัฒนาไอคิว อีคิว

3. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องรูปแบบการดำเนินงานเสริมสร้างไอคิวและอีคิว ระหว่างบ้านกับครู

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อหา รูปแบบการส่งเสริมการพัฒนาสติปัญญาเด็ก ศูนย์เด็กเล็ก / โรงเรียนอนุบาล ที่มีมาตรฐาน เพื่อเป็นที่พึ่ง และให้คำปรึกษากับผู้ปกครอง

5. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อหา รูปแบบการส่งเสริมการพัฒนาสติปัญญาเด็ก ในสถานีอนามัย / ศูนย์สุขภาพชุมชน ที่มีมาตรฐาน เพื่อเป็นที่พึ่ง และให้คำปรึกษากับผู้ปกครอง

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ น.พ. วิวัฒน์ เชาวชัยยง ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการสำนักงานสาธารณสุขเขต 1, น.พ.รัฐวุฒิ สุขมี นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่, ทันตแพทย์ ดร.สุรสิงห์ วิศรุตรัตน นักวิชาการสาธารณสุข 9 ด้านส่งเสริมพัฒนาสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่, ผู้อำนวยการโรงพยาบาล

สันป่าตอง หางดง สันกำแพง คอยสะเก็ด และพร้าวและขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ชะลอศรี แดงเปี่ยม ที่ปรึกษาโครงการวิจัย และขอขอบคุณบุคลากรสาธารณสุข ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพจิต ของโรงพยาบาลชุมชน ครูโรงเรียนอนุบาล/ครูที่เลี้ยงศูนย์เด็ก และผู้ปกครอง ของอำเภอสันป่าตอง หางดง สันกำแพง คอยสะเก็ด และพร้าว ที่กรุณา ให้ข้อมูล และเป็นผู้ประสาน โครงการวิจัยรวมทั้งเจ้าหน้าที่กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ สำนักงาน สาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นกำลังช่วยเหลือตลอดมา

เอกสารอ้างอิง

1. กรมสุขภาพจิต, กระทรวงสาธารณสุข “สถานการณ์เด็กและเยาวชน ภาพสะท้อนสังคมไทยและนัยต่อทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน” กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2549.
2. สำนักงานปลัดกระทรวง, กระทรวงสาธารณสุข “โครงการพัฒนาการดำเนินงานพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขในส่วนภูมิภาค” สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข, 2541.
3. กรมสุขภาพจิต, กระทรวงสาธารณสุข. “การเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์เด็กอายุ 3 – 11 ปี สำหรับนักวิชาการ” กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2547.
4. กรมสุขภาพจิต, กระทรวงสาธารณสุข. “คู่มือวิทยากรหลักสูตรการเสริมสร้างไอคิวและ อีคิว เด็กวัยแรกเกิด – 5 ปี” กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2548.
5. ฉัฐนิชา บุญเพิ่มพูล และนางสาวนาคยา สุภารัตน์. “การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการ เสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย คณะครู ศาสตรสถานบันราชภัฏเชียงใหม่” การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2545.
6. สุขศรี บุรณะกนิษฐ (อ้างในเกษลดา มานะจุติ, 2533, หน้า 46 – 47) “หลักการเลี้ยงดูบุตร” คณะครุศาสตร์ สถานบันราชภัฏเชียงใหม่, 2533.